

Sygn. akt IV CZ 138/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa W. K.

przeciwko J. R.

o wydanie nieruchomości,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 6 kwietnia 2017 r.,

zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego w T.

z dnia 28 października 2016 r., sygn. akt VIII Ca [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w T. postanowieniem z dnia 28 października 2016 r. odrzucił skargę kasacyjną pozwanej od wyroku tego Sądu z dnia 25 maja 2016 r. jako niedopuszczalną ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia niższą niż pięćdziesiąt tysięcy złotych (art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398² § 1 k.p.c.).

Podkreślił, że zaskarżonym wyrokiem została oddalona apelacja pozwanej od wyroku nakazującego wydanie nieruchomości, wobec czego dopuszczalność skargi kasacyjnej jest uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia, która w niniejszej sprawie wynosi 3 000 zł. W orzecznictwie przyjmuje się wprawdzie, że od wyroku windykacyjnego skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, lecz dotyczy to wyłącznie sytuacji, w której sąd w wyroku windykacyjnym dokonał rozgraniczenia nieruchomości na podstawie art. 36 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (jedn. tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1629 ze zm. – dalej: „Pr.g.k.”), co nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

W zażaleniu pozwana zarzuciła Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 19 § 2, 23 § 2, 398² § 1, 519¹ i 398⁶ § 2 k.p.c. „...poprzez przyjęcie, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna od zapadłego w niniejszej sprawie wyroku nakazującego wydanie nieruchomości...”. W konkluzji wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kwestionując prawidłowość zaskarżonego postanowienia, skarżąca przyznała, że wartość przedmiotu sporu została oznaczona przez powoda w pozwie kwotą 3000 zł i nie twierdziła, by domagała się jej sprawdzenia w trybie art. 25 § 2 k.p.c. Zdaniem skarżącej, o wadliwości zaskarżonego postanowienia przesądza podniesienie przez nią – na podstawie art. 461 § 1 k.c. – zarzutu prawa zatrzymania do czasu zaspokojenia przysługujących jej roszczeń z tytułu nakładów w kwocie 90 000 zł, w takim wypadku bowiem z punktu widzenia wartości przedmiotu sporu zachodzi sytuacja podobna do takiej, w której „...sąd orzeka w ramach jednej sprawy o roszczeniu głównym i wzajemnym...”, wobec czego

wartość roszczenia wzajemnego nie powinna być „...obojętna dla określenia rzeczywistej wartości przedmiotu zaskarżenia...”. Poza tym w sprawie powinno dojść do rozgraniczenia nieruchomości w celu precyzyjnego określenia działki, która ma być wydana powodowi. Skoro Sąd Najwyższy dopuścił skargę kasacyjną od wyroku windykacyjnego niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, jeżeli w wyroku tym sąd przeprowadził rozgraniczenie nieruchomości, to „...analogiczne rozwiązanie należy przyjąć w sytuacji, gdy sąd wprawdzie nie przeprowadził takiego rozgraniczenia, ale w okolicznościach danej sprawy powinien je przeprowadzić w celu precyzyjnego określenia przedmiotu wydania...”.

Wbrew odmiennym wywodom skarżącej, dla oznaczenia wartości przedmiotu sporu decydujące znaczenie ma treść żądania pozwu, a nie sposób obrony pozwanego. Wysokość kwoty, na którą powołała się skarżąca podnosząc zarzut prawa zatrzymania, nie może więc mieć wpływu na określenie wartości zaskarżenia w ani w apelacji, ani w skardze kasacyjnej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 1998 r., I CZ 50/98, nie publ., z dnia 12 kwietnia 2000 r., V CZ 20/00, nie publ., z dnia 20 czerwca 2000 r., III CZ 60/00, nie publ., z dnia 18 kwietnia 2001 r., III CZ 19/01, nie publ., z dnia 19 lipca 2001 r., III CZ 44/01, nie publ. i z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 96/02, nie publ.).

Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że skarga kasacyjna przysługuje od wyroku orzekającego o roszczeniu windykacyjnym, niezależnie od wartości zaskarżenia, jeżeli w wyroku tym sąd przeprowadził rozgraniczenie na podstawie art. 36 Pr.g.k. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 1997 r., III CKN 43/97, Wokanda 1997, nr 7, poz. 4; postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2002 r., II CZ 147/01, nie publ., z dnia 20 czerwca 2008 r., IV CZ 35/08, nie publ., z dnia 28 stycznia 2009 r., IV CNP 114/08, nie publ., z dnia 20 lipca 2012 r., II CZ 85/12, nie publ. i z dnia 25 kwietnia 2013 r., V CZ 144/12, nie publ.). Orzeczenie o rozgraniczeniu stanowi w takim wypadku samodzielną część wyroku orzekającego o roszczeniu windykacyjnym, jednak integralnie powiązaną z jego pozostałą częścią, w związku z czym o dopuszczalności skargi kasacyjnej przesądza art. 519¹ § 1 k.p.c., w świetle którego postanowienia o rozgraniczeniu wydane w postępowaniu nieprocesowym są objęte skargą kasacyjną.

W niniejszej sprawie, w której nie przeprowadzono rozgraniczenia, o dopuszczalności skargi kasacyjnej nie może decydować prezentowany przez skarżącą pogląd, że sąd powinien orzec o rozgraniczeniu.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw.

aw
aj